

Адыгэ Макъ-

1923-рэ ильесим
гъэтхапэм
къыщегъэжьагъэу къыдэкы

Бэдзэогъум и 27-р — Адыгейим
къэралыгъо гъэпсыкъе иэ зыхъугъэ Маф

№ 187 (22636)

2022-рэ ильес

МЭФЭКУ

ЧЪЭПЫОГЪУМ и 13

ОСЭ Гъэнэфагъэ ИИЭП
къыхатыутыгъэхэр ыкъи нэмик
къэбархэр тисайт ижүгъотштых
WWW.ADYVOICE.RU

6 +

Адыгэ Республикаэм и Правительствэ игъэзет

Гъогум ишын аухыгъ

Адыгейим ия 100-рэ ильес зыщыхагъэунэ-
фыкырэм ехъулэу Мыекуапэ къэзыухъэрэ
автомобиль гъогум ия 3-рэ Iахъ игъэпсын
аухыгъ.

Гъогум икъызэухын фэгъэ-
хыгъэ юфтихвабзэ Федэральнэ
гъогу агентствэм ипащэу Роман
Новиковыр зыхэлэхъагъэр я
Х-рэ Дунэе къэгэлэхъонеу
«Гъогу 2022-рэ» зыфиорэм диштэу тыгъуас зэхашагъ. Телэ-
лээмэдэж шыкъе тетэу къогъе
юфтихвабзэм шыольтырым щы-
псэухэрэм ар къащыфэгушуагъ
гъогум ишын зэраухыгъэмкэ.

Адыгейим и Лышхъэу Къумпъыл Мурат федеральнэ гупчэм зэрэфэрээр риуягъ проектым игъэцэктэнкэ 1эпсэгъу къыз-
зэрэфхэхъуагъэм фэш. Лентэ
плъижыр зызэпаукл нэуж
зэхэкъыпниш зиэ, километри
7,5-рэ хъурэ гъогукээр къыз-
иахыгъ.

Ащ тэгъэпсыхъэгъе юфтих-
бзэм хэлэхъагъэх УФ-м и Президент и Полномочнэ лыкъоу ЮФО-м щыкъе иаппарат АР-
мкэ ифедэральнэ инспектор
шхъаэр Сергея Дрокины, АР-м псэольшынымкэ, транс-
портымкэ, псэуп-коммуналь-
нэ ыкъи гъогу хъизмэтымкэ иминистрэу Валерий Картамы-
шевыр, автомобиль гъогухэмкэ Гъэорышланлэу «Адыгэавтодо-

ром», АР-м и МВД и ГБДД ялашхээр, Iахъзэхэль обществэу «ДСУ-3-м» иподрядчик.

Республикэм и Лышхъэ къэзэрэугоицэхэм, дунэе къэгэлэхъонеу «Гъогу 2022-рэ» зыфиорэм хэлажьэхэрэми шуфэс къарихыгъ. Къумпъыл Мурат зэрэхигъэунэфыкыгъэмкэ, зэрэрахъухъэштэгъэу, Мыекуапэ къэзыухъэрэ гъогум игъэпсын агъэнэфэгъэгъэ пла-
льэм къыпекъе, Адыгейим ия 100-рэ ильес ехъулэу аухыгъ.

«Мы гъогум тэркэ мэхъанэшо ил. Ащ зы шыольтыр автомобиль гъогурэ федеральнэ гъогуитүрэ зэрэпхых. Ау анахь шхъаэр Мыекуапэ транзит автомобильхэмэр хыльзээшэхэмэр къызэрэдэмыхъаштхэр ары. Цыфхэм ящынэгъончагъягъеки, Мыекуапэ къэзыуучу-
хъэрэ дунаимки ащ ишулагъэ къэкошт», — къыуагъ Къумпъыл Мурат.

Гъогум ишынкэ юфышо зэрэшшуагъыр Адыгейим и Лышхъэ хигъэунэфыкыгъ. Шъугу къэтэгъэкъыжы Мыекуапэ къэзыухъэрэ гъогум километрэ 28-рэ фэдиз зэрикын-

хагъэр. 2009-рэ ильесим ащ иапэрэ Iахъеу километри 9 фэдиз хъурэр агъэпсыгъагъ. Мыгъэ проектым ия 2-рэ Iахъ — лъэмьиджиш зыхэт гъогоу километри 10,4-рэ зикъыхъагъэр ашыгъ. Непэ километри 7,5-рэ хъурэ я 3-рэ Iахъыр атагъ.

Я 3-рэ Iахъым ишын гъэрэ-
кло рагъэхъэгъагъ. Сомэ миллиарди 3,6-рэ зыпэуагъэхъэгъэ гъогур я 2-рэ техническэ кате-
горие зиэхэм ахэхъэ.

АР-м и Лышхъэ къызэри-
луагъэмкэ, мы охтэ благъэм

юф зыдашшэштыр Хъахъуратэм ыцэкъе щыт урамын игъэцэ-
къэжын ары. Ащ игъэцэкъэжын тэгъэпсыхъэгъэ проектир агъэхъазырыгъах. Урамыр икъэри-
кэу зэрэзэтырагъэпсыхъажын-
штэм нэмикэу, гъогу напцэхэм ошхыпсыр зэрэльдэшт псэуа-
льхэр ашагъэпсыштых.

Джащ фэдэу Адыгейим и Лышхъэ зэрэхигъэунэфыкыгъэмкэ, лъэпкэ проектэу «Щынэгъончэ ыкъи шэпхэшшуухэм адиштэрэ гъогухэр» зыфиорэм къыдыхэллыгъэу юфы-

шхо республикэм щызшшуахы. Агъэцэктэнкэ 1эпсэгъу къызэхъэхэр гъогухэм япчьягъэ ренэу хэхъо. Республикаэм игъогухэм язитет нахышу шыгъэн зыкыфаер зеклохэу республикэм къаклохэрэм зэрэхъаэрэр, экономикэм зыкызэриэтырэр, инвестиционнэ проектишхохэр зэрэхъаэр, зыгъэпсэфыпэу «Лэгъонакъэр» зэрэхъаэрэр ары.

**АР-м и Лышхъэ
ипресс-къулыкъу**

Сурэххэр А. Гусевым тыри-
хыгъэх.

ЛЫШХЭМ Комиссием изэхэсүгъо зэрищаагь

Анахъэу аналэ зытырагъеты-
гъэр къералыгъо ыккы муници-
пальнэ къулыкъушлэхэм къоль-
хъэ тын-тыхыным епхыгъэ хэ-
бзэгъеуцугъэу ўшлээм ишапхъэ-
хэр зэргэлэцаклэхэрэр, къера-
лыгъом ифэнэйкъонигъехэм апае
товархэр къащэфхэ зыхукэ а
шапхъэхэр икъоу къыдалы-
тэнхэр ары.

Мы юфыгъомкіә иғъекітү-
гъе пасалъе кышығың Адыгэ
Республикәм и Лышихъе и
Гъэйорышланғу къольхъе тын-
ыхыным ыкын нэмымың хәбзэу-
къоныгъэхәм апшүеклөгъэним
фәззагъәм ипащу Алекsey
Селезневым. Аш къызэрәхи-
тъещыгъэмкіә, хәбзэгъеуцигъеу
джырекле klyаче зиләр зәхя-
тъешыкыныгъэнимкіә юфшән
гъэнәфагъе Гъэйорышланғы-
ренәу зәшүуҳе, джащ фәдәу
Інатле зыбыгъхәм яшәнгъэхәм
а лъэныхъомкіә джыри нахъ
ахагъэхъоным пае юфтьхъебзэ
зәфешьхъафхәр зәрахъәх. 2022-
рә ильесым пыкыгъы мәзи 9-м
зәхащәгъе улпъеклүнхәм на-
фә къызэрашыгъэмкіә, хахъоу
яләхәм афәзгъехыгъиъе къебар

имыкъу гъогогъу 54-рэ алэклагъехъа гъэхъа гъэшээ къыхагъэшыгъ, Io-фшлапэхэм ашылажъэхэрэм къахэтэджэрэ зэгурымыноныгъ э-зэпэуцужынигъэхэм япхыгъэ шапхъэхэр гъогогъу 2-рэ амыгъэцкялагъа гъэхъа гъэшыгъ. Ашыкялагъэхэр дэгээзыжыгъэнхэмкэ Ioфтхъэбзэ гъэнэфагъэхэр зэрхъягъах.

«Декларационнэм кампаниехэм атегъэлсыхъагэй ильэс къэс улплээкүнэу зэхатщэхэрэм нахь зятэгъэушъомбгу ыкли ахэм япчьягэе нахьыбэ тэшши. Ха-хъохэм афэгъэхъыгэ къэбарым иу гъюон нахь тэрэзэу *eklonlэн*-хэу зэкъэми сялъэу, документ-хэр агъэхъазырхэ зыхъуклэхэукъюнгъэхэр хэммыжухан-хэм аналэ икъюу тырагъэтын фае», — **къыуагъ Адыгейим и
Пышма**.

Лышъхэ.
Къалэу Мыекъуапэрэ Адыгэ-
къалэрэ япащэхэм къајотагъ-
муниципалитетхэм къольхъэ-
тын-Іыхынам ыкын нэмьыкн хэ-
бзэукъоныгъэхэм апшыеклорэ-
юфтихъабзэхэу зэшыахыхэрэм
афгъэхыгъэу.

Муниципальная газорынка-

Адыгейм и Лышъхъэу Къумпыл Мурат тхъамэтагъор дызэрихъээ
къольхъэ тын-тыхыным пешуеклорэ Комиссием изэхэсигьо куагъе.

ПІЛӘХӘМ ыкін چыпілә зығтьёло-
рыштәжкыным инәмекі күлгү-
күхәм къэралыгъом ифәнни-
къоныгъәхәм атегъәспыхъәгъе-
товархәр къашәфхә зыхъукә-
къольхъә тын-ыыхыным пәшүе-
кіогъәннымкіә уппъәкүн іоф-
тхъабзәхәр зезыхъәр ыкін хә-
бзэухүмәкіо къулыкъүхәм къа-
луагъәхәм нәүжым ядәуғъәх.
ФАС-м Адыгә Республикаңкә
и Гъэорышапілә ипащә игудзәү
Жәнәл! Аслъан къыззәриуа-
гъэмкіә, тхъаусыхә тхъиль 25-мәй
2022-рә ильесым Гъэорышапіләр
ахәппльагъ, джащ фәдэу къафә-
гъәззәгъе учреждениехәм аль-
ныкъокіе къаlеккәхъәгъе тхъиль-
хәм іоф адашшагъ. Зәрагъяунә-

фыгъэмкіэ, тхъаусыхэ 16-р ло
фым изытет тефэу ѿштых
Хэукъоныгъэхэр дагъээзижын
хэу учреждении 7-мэ афагъэ
пытаагь. Зэхэубытагъэу къэлпон
хъумэ, хэукъоныгъэхэм ана
хыбэр зэпхыгъэр заявкхэм
ягъэхъазырынре палъэхэр
укуяагъа зарахьгүйхэмре арь

Адыгэ Республикаем и Лы шхъэз Къумпыл Мурат Адыгэз Республикаем товархэм якъэ щэфынкэ икомитет пшъэрлыт фишыгъ ФАС-м иопыт къып къырыкъыхээ муниципальн къулыкъушIэхэр егъеджэгъэн хэм ипрограммэ зэхигъяуцонеу Тапэкэ хашыхъэгъэ хэукульоны гъэхэм афэдэхэр амышыжын

хэмкіэ ащ шіогъэ гъэнэфагъэ илэу шыт.

Зытегущыләгъэх юфыгъохэм якынхүхэр зэфижьысыжъхээз Республикаим и Лышъхээ къынхигъэшыгъ Къольхээ түнч-тыхын им пэуцужьыгъэнимкэ ведомствэхэм язэдэлжэхъенигъ агъэльшын им мэхъянэшко зэрийлэр ыкын а юфшэним хэбзэухъумэктю, ултьэкун юфхэм афэгъэзэгъэ къулыкъухэр къынхигъэлжжэгъануа.

Адыгэ Республикаэм
и Лышъхъэ

ИПРЕСС-КҮЛҮЛКҮ

Искусствэр — тибаиныгъ

КъЭГЬЭЛЬЭГЬОНХЭМ ТИГУАПЭУ ТЯПЛЫ

Къэралыгъо академическэ театрэу Евгений Вахтанговын ыцэ зыхын рэм икъэгъэльэгъонхэр Адыгэ Республикаем апэрэу щэклох.

Адыгэ Республикаем и Лы-
шъхъэу Къумпыл Мурат, куль-
турэм икәшәклохэм я Прези-
дентскэ Фонд Іәпшіәгъу къа-
фэхъухи, АР-м и Къэралыгъо
филармоние, республикэм и
Лъэпкъ театрэу Цэй Ибрахымэ
ыцїэ зыхырэм къэгъельэгъон-
хэр ашызехашаагъэх.

— Къезралыгъ гээлсүкэл илэү Адыгейр зыгсыурер илтээси 100 зэрэхь угъэм фэгэхьыгъэу дунаим ёщцэрийн театрэм икъэгъэль эгъяонхэр республикэм щэклох. Ти Лышхъэу Къумпъыл Мурат ёщцэрийн зэхэшаклохэм.

пчыхъэзэхахъэм хэлажьэхэрэм
сафэгушло, — кыншигуягъ зэ-
lykIэгъум АР-м культурэмкээ
иминистрэв Аулья Юра.

— Апэрэу Адыгейм тыкъэ-
къягъ. ТизэфыщтыкІэхэр нахь-
пыйтэнхэу, шу тызэрэлэгъунэу
шъуфэсэло, — къышыуагъ пчы-
хъэзэхахъэм Къэралыгъо ака-
демическэ театрэу Евгений
Вахтанговым ыціэ зыхырэм
идиректорэу, Урысыем искус-
ствахэмкэ изаслуженна йо-

ствэхэмкіэ изаслуженнэ то-
фышшоу Кирилл Крок.

таклэу «Евгений Онегин» А.С. Пушкиним ироман төхьгүй. Филармонием изал түсып! Энэхүү имылдэл эзэйе ар артистхэм къягъяльдэгүй.

Чээптигүйм и 13 — 14-м
АР-м и Лъэпкъ театр «Наш
класс» зыфиорэ спектаклыр
Евгений Вахтанговым ыцэ зы-
хыре театрэм къышигъэлъэ-
гьошт.

Артист цээрүүлж ашгайсан энэхүү
хэлэж буйчийн төслийн талаар хэлж
жүжигчид туслахад туслахад туслахад
туслахад туслахад туслахад туслахад

ЕМТЫЛЪ Нурбай.

Мобилизацием къыхиубытагъэхэм адеIЭХ

Адыгейм мобилизацием къыхиубытагъэхэм ІэпыIэгъу ятыгъэным фытегъэпсыхъэгъэ юфшIеныр щылъагъекIуатэ.

Адыгэ Республикаем и Лышъхэ къызэриуагъэмкэ, тхъамафэу блэкIыгъэм дащыгъэхэм янахьыбэм республикэм щагъэнэфэгъэ сомэ мини 100 зырызыр аратыгъ. Къэнагъэхэм мы лъехъэнэ благъэхэм ахъщэр аéкIагъэхъацт. Ахэм къахимыубытагъэрэ нэбгыри 6 мэхъух, документхэм япхыгъэ юфыгъохэм ар къахакъыгъэу щыт.

— Нэбгырэ пэпчъ зырызыу Юф

дэтиIещт, пэрыохъуныгъэхэр зэкI ѹыдгъэзыгъетых,
цифхэм аIэкIэхъан фэе ахъщэр яттышт. Джащ фэду мобилизацием къыхиубытагъэхэм яунагъохэм ІэпыIэгъу тедзэ аратынзу пишъериль афес-шыгъ. ЕджапIэм джыри мы-

кIорэ кIэлэцIыкIухэр зыщаIыгъ-хэм ны-тыхэм ахъщэр араты-щтэп, кIэлэджеакIохэри ыпкIэ хэмийльэу агъэшигъетых,—
къычуагъ АР-м и Лышъхъэу КъумПыл Мурат.
Мобилизацием къыхиубытагъэхэм ыкIи ахэм яунагъохэм ялофыгъохэм яэшшохын муниципалитетхэм япащхэр

афагъэзагъэх, джащ фэдэу дащыгъэхэм яльэу тхылхъэм псынкIеу ахэпльэнхэу пшъэрэиль афашибыгъ.

Частичнэ мобилизацием епхыгъэ упчэу къеуцхээрэм яджэуапхэр номерэу 122-м шъутеомэ къышуатыгъетых, телеграм-каналым, «Однокласникхэм», «Адыгэя — частичная мобилизация» зыфиохэрэм зафэжкугъэзэн шъульэкъыт. Джаш фэдэу телеграммыкэ инфоботыр атлупшигъ.

Адыгэ Республикаем и Лышъхэ и Указ

2023-рэ ильэсүм дин мэфэкI мафэхэр зыщихагъэунэфыкIыщтхэ ыкIи гъэпсэфыгъо мафэхэр зэрэзблахъущтхэ шыкIэм ехылIагъ

Адыгэ Республикаем и Законэу «МэфэкI ыкIи шлэжь мафэхэм яхьылIагъ» зыфиоу N 168-рэ зытетэу 1995-рэ ильэсүм мэзаем и 14-м къыдэкIыгъэм ия 2-рэ ыкIи ия 4-рэ статьяхэм атегъэпсыхъагъэу:

1. Дин мэфэкI мафэхэр мыш тетэу 2023-рэ ильэсүм гъэнэфэгъэнхэу:

1) НэкIмазэр — мэлыльфэгъум и 21-м;
2) зидунай зыхъожьыгъэхэр агу къызыща-гъэкIыжыхъэрэ мафэр (Радоницэр) — мэ-лыльфэгъум и 25-м;

3) Къурмэнэр — мэкъуюгъум и 28-м.

2. Гъэпсэфыгъо ыкIи мэфэхэр хэгъэунэфыкIыгъэнхэм пае гъэпсэфыгъо мафэхэр зэкIэхъэтхъэнхэу:

1) мэлыльфэгъум и 15 шэмбэт мафэр мэ-лыльфэгъум и 24-рэ блынэ мафэм хы-гъэнхэу;

2) чъэпьюогъум и 1 тхъаумэфэ мафэр чъэ-пьюогъум и 6 бэрэскэшхо мафэм хыгъэнхэу.

Адыгэ Республикаем и Лышъхъэу КъумПыл Мурат

къ. Мыекъуапэ, чъэпьюогъум и 3, 2022-рэ ильэс N 113

Адыгэ Республикаем и Лышъхэ иунашъу

Рэзэнэгъэ тхыль афэгъэшьошгъэным ехылIагъ

Псауныгъэм икъеухъумэнкэ гъехъагъэхэр зэрягъэхэм, Донецкэ Народнэ Республикаемрэ Луганскэ Народнэ Республикаемрэ цыфхэм медицинэ ІэпыIэгъу зераца-рагъэгъотыгъэм афэш рэзэнэгъэ тхыль афэгъэшьошгъэнхэу:

1) Азэщиkъ Азэмат Юрэ ыкъом — Адыгэ Республикаем псауныгъэр къеухъумэгъэнымкэ икъэралыгъо бюджет учреждениеу «Медицинэ ІэпыIэгъу псынкIэмкэ Адыгэ республике станцием ыкIи медицинэ тхъамыкагъохэмкэ гупчэм» иводитель;

2) Альпина Анжелика Николай ыпхъум — Адыгэ Республикаем псауныгъэр къеухъумэгъэнымкэ икъэралыгъо бюджет учреждениеу «Мыекъопэ къэлэ поликлиникэм» ипащэ, иврач-терапевт;

3) Бгуашэ Чыназ Долэтбый ыкъом — Адыгэ Республикаем икъэралыгъо унитар предприятиеу «Аптекэ базэм» транспортнымкэ ыкIи хызмет юфхэмкэ иотдел ипащэ;

4) Дегтярева Алла Николай ыпхъум — Адыгэ Республикаем псауныгъэр къеухъумэгъэнымкэ икъэралыгъо бюджет учреждениеу «Мыекъопэ къэлэ къэлэцкыкI поликлиникэм» иврач, ичасткэвэ педиатр;

5) Зэфэс Заурбый Зулхъадж ыкъом — Адыгэ Республикаем псауныгъэр къеухъумэгъэнымкэ икъэралыгъо бюджет учреждениеу «Медицинэ ІэпыIэгъу псынкIэмкэ Адыгэ республике ЛэшIэгъу ныбжье КъызЭПИЧЫГЬ

Непэ республике гъэзетэу «Советская Адыгэя» зыфиорэм июбилей хегъэунэфыкIы. Ильэси 100 хъугъэ апэрэ номерыр къыздэкIыгъэр.

Ныбжьыр къызэрыйкоп,

лэшIэгъу псау мэхъу. Гъэзетым «репрессиихэри», Хэгъэгү зэошхори, зэо уж ильэс къинхэри, «перестройкэм» ильэхъани къызЭПИЧЫГЬ.

Адыгэ автоном хэкур загъэпсыгъэ 1922-рэ ильэсир ары «Советскэ Адыгэими» иофишIэн зыригъэжьэгъагъэр. А ильэсүм ичъэпьюогъу мазэ и 13-м апэрэ номерыр Краснодар къыщыдагъэкIыгъагъ.

«Черкесская правда» ыцIагъэр. Ильэси 100-м къыкIоцI ар мызэу, мытIоу зэблахъугъ. Тарихъым къызэрэхэнэжьыгъэмкэ, къыздэкIырэр нахыбэ мыхъугъэу «Новая АдыгэякI» зэблахъужьыгъагъ, ащ ыуж «Красная Адыгэя» аlyагъ.

1925-рэ ильэс закъом гъэзетым ыцIэ гъогогуиплIрэ зэблахъугъ.

Культурэм икIэнхэм тафэсакъын фае

Адыгэ Республикаем ит псэуальхэеу федеральнэ мэхъанэ зиэ культурнэ кIэным къыхиубытэхэрэм ащыщэу чыпIи 6 Кадастэрэ палатэм 2022-рэ ильэсүм Іоныгъом амыгъекошырэ мылькумкэ Къэралыгъо реестрэ зыкIым хигъэхъагъ.

Культурнэ кIэным къыхиубытээрэ псэуальхээр зэрйт чыпIэхэм ягъунапкъэхэм афэгъэхъыгъэ къэбарыр реестрэм зэрритым ишъуагъэ къэкIошт хэбзэгъэуцугъэу ѢыIэр укъуагъэ мыхъунымкэ, ащ дакIоу тарихъым исаугъэт итепльэ нахъ къызэтенэжъынымкэ.

Культурнэ кIэным къыхиубытээрэ псэуальхэеу игъунапкъэхэр зыухъесырэр а кIэным икъеухъумэнэрэ игъэфедэнэ афэгъэзэгъэ ГъэорышапIэр ары. Гу-щыэм пае, мы ильэсүм Іоныгъом Іошъ-

хъэ къэхэльи 6: «Зарево-7», «Зарево-12», «Зарево-9», «Зарево-8», «Зарево-11», «Зарево-10» зыфиохэрэр реестрэм хагъэхъагъэх.

«ДжырэкIэ кIуачIэ зиэ хэбзэ-гъэуцугъэм культурнэ кIэнхэм зидэштим чыпIэм етIэнхэу, псэолъешIын горэхэр ащыз-иIуахынхэу, е зэрар ахэм языхын зылъекIыщт ЙофиIэн-

хэр ащагъэцкIэнхэу ыдэрэп. Къэралыгъо реестрэм кIэнхэм зэрхээтим ииIуагъэ къэкIо ащ фэдэ зекIуакIэхэу хэбзэгъэуцугъэм пэшIуекIохэрэр зэрэмы-хъянхэмкIэ», — къычуагъ Адыгэ Республикаем и Кадастэрэ палатэм ипащэу ХъокIо Аюб.

Чъэпьюогъум и 1-м ехъулIэу зэрагъэ-унэфыгъэмкэ, кIэным къыхиубытээрэ

чыпIэ 25-рэ ыкIи псэолъи 108-рэ реестрэм хагъэхъагъ.

Росреестрэм исервисэу «Публичная кадастровая карта» зыфиорэр къызфагъэфедээзэ чыгу Iахыр къагъэгъунэрэ шъольырэм къыхеубытэмэ агъунэфын алъэкIышт. Мышкэ къызфагъэфедэн алъэкIыштых МФЦ-м иофисхэр, Росреестрэм исайт.

Инвестиционнэ ыкIи предприниматель иофишIэн агъэцакIэ зыхъукIэ хэмъукионхэм пае Къэралыгъо реестрэр агъэфедэ.

ШЭШЛЭГҮҮ НЫБЖЬ

Непэ республикэ гъэзетэу «Советская Адыгея» зыфиорэм июбилей хегъеунэфыкы. Ильэси 100 хуугъэ апэрэ номерыр кыздэкыгъэр.

Ныбжыр кызызрыкыоп, лэшэгъу псау мэхь. Гъэзетым «репрессиехэри», Хэгъэгу зэошкори, зэоуж ильэс кынхери, «перестройкэм» ильханни кызызэтичье.

Адыгэ автоном хэкур загъэпсыгъэ 1922-рэ ильэсир ары «Советскэ Адыгэими» илофшэн зыргъэжъэгъагъэр. А ильэсим ичъэлпогу мазэ и 13-м апэрэ номерыр Краснодар кыщыдаагъэгыгъагъ. «Черкесская правда» ыцлагъэр. Ильэси 100-м кыклоцлар мыззуу, мыттоу зэблахууль. Тарихым кызызрэхэнэжъыгъэмкэ, кыздэкырэр нахьыбэ мыхуугъэу «Новая Адыгэякэ» зэблахуужыгъагъ, аш ыуух «Красная Адыгэя» алыагъ. 1925-рэ ильэс закъом гъэзетым ыцлэгъэгыгъууллэрэ зэблахууль. «Адыгейская жизнь» фуаси, етланэ «Серп и молот» хуужыгъагъ, «Колхозное знамя», «Колхозная земля» зыфиорэ цэхэр илаагъэр. Ахэм аух «Адыгейская правда» хуугъэ ыкчи ар ильэс 54-рэ ыхыгъ. 1991-рэ ильэсим ишылэ мазэ и 1-м кыщегъэжъагъэу «Советская Адыгэя» хуужыгъ.

Хэгъэгу зэошхом ильхан «Адыгейскэ правдэр» зэуаплэм үүтхэми, тылым щылхэмии гужыдэгъэкыпшэй ялагъ. Пись-

мэй фронтым кыратхыкыхэрэри, тылым щылхэм атхыхэрэри аш кыхъэштыгъэх, тичынгэхэм лыблэнагъэу зэрахъэрэм емьизэшэу кытегущыгъэштыгъ. Оккупацием ильхан гъэзетир къалэу Шъачэ кызыцдаагъэкызэ, разведчикхэмэрэ связистхэмэрэ партизан гъогхэмкэ хэкум къаштэштигъ.

Я ХХ-рэ лэшэгъум ия 30-рэ ильхсхэм редакцием иоф щызышэхэрэм кын альгэтууль, ахэм къальыгъэштигъэх, даыштыгъэх. 1937-рэ ильэсим журналистэу үүтэр зэкэ, пшьэдэкыж зыхырэ секретарым нэмыхырэр, репрессием хэфагъэх. Ильэси 100-м кыклоцлар аш редактор шъхьаалэу нэбгырэ 16 зэблихууль. Анахыбэу үүтэгъэр, ар ильэс 17, Христофор Баладжиян ары, ильэси 9-рэ ипэшагъ Брыцу Хаджыбэчыр, Валерий Кондратенкэр ильэси 8-рэ редакторыгъ.

Непэ республике гъэзетэу «Советскэ Адыгэим» иредактор шъхьаалэр Адыгэим щызэлтэшэрэ журналистэу Цундышикэ Зар.

Ар ильэсийбэрэ Адыгэ къэралыгъо телевидением үүтэгъ, нэужым АР-м и Лышхъэ ипрес-къулькыу ипэшагъ.

— Гъэзетэу Адыгэ автоном хэкур

загъэпсыгъэ ильэсим кыдэкынэу езгэжъягъэм гъогу гъэшэгъон, гъогу ин кыкыгуль, — кыыуагъ Зарэ. — Джы непэ аш итарихъ нэмыхык гъогу техъагъ, лэхъянан диштэу зызэблихуу ригъэжагъ. Къэбар жыгъэм иамалхуу интернетим иоф щызышэхэрэм, блогхэм яльхъан гъэзетир сидигъоки зэрэштигъэм фэдэу, хуутын изданиеу кызызэтэнэн зэрильэхээрэм изакъол хэхъоньгъэу илэр. Интернет площааджэхэм татехъан тэлэхъ, тижурналистхэр блогер мэхъух, социальна хытыхуухэм иоф ашашэнэу зэрэгшашэ. Гъэзетым интернет нэклубуу, телеграм-каналми мы уахтэм мыдзэе иоф ашэ, ахэр зышлэгъэшэгъонхуу къаклатхэхэрэм ялчагъэ хэхъо зэпэйт. Непэ къэбархэр нэгъэуплэгъукэ зэрэзэбгырхыгъэрэм вуух къимынэнным тылтыль, ау аш даклоу къэбарэу ттүлпүштигъ кызыдэкыгъэ, ишьылпкъагъэ ренэу тиналэ зэрэтэгъэу къэнэжы.

2017-рэ ильэсир ары Цундышикэ Зарэ редактор шъхьаалэу загъэнэфагъэр. Апэрэ мафэм кыщегъэжъагъэу гъэзетим идизайн зэблэхууль хуугъэ, eklonlakéхэмий зэхъокыныгъэхэр афэхууль эх. Лъэхъаным кызыдихыгъэ шапхъэхэм адиштэу «Со-

ветскэ Адыгэир» гъэшэгъон ышын Зарэ юльэкыгъ.

Республике гъэзетитлур, «Советскэ Адыгэимэр» «Адыгэ маңэрэ» зы унэ тээдэйчээс, ныбджэгъуныгъэ пытэ тазифагу итээ тузыдэлжээ.

«Гухахъо хэсэгъуатэ»

Хэутийн издание постэуми ялофшэн, якындыкын чыпилэ ин щызыубытыхэрэм ашыцш пшьэдэкыж зыхырэ секретарыр. «Советскэ Адыгэим» мы пшьэрэльыр щызыгъэцаклэхэрэм ашыц Александр Минаковар.

Адыгэ къэралыгъо университетым филологиеки ифакультет кыуухыгъэу ар редакцием къэклиягъ. Кызызрэтифилогтахъэмкэ, гъэзетим иоф щишиэнэу зыпарэки егупшысагъэп, къэлэгъяджэ хууным къэхъопсыштигъ. Тхыль еджэнэр шу зэрильэгъурэм фэшл урысыбзэмрэ литературэмрэкэ къэлэгъяджэ хуунэу сэнэхьат зэригъэштигъ. Университет ияланэрэ курс щеджэштигъ гъэзетим кызызкы. Тэклурэ аш иоф щишиэнэ чыпилэ клон гүхэль илагъ, ау а «Тэклур» ильэс 15-м къэхъагъ.

КЪЫЗЭШИЧЫГЬ

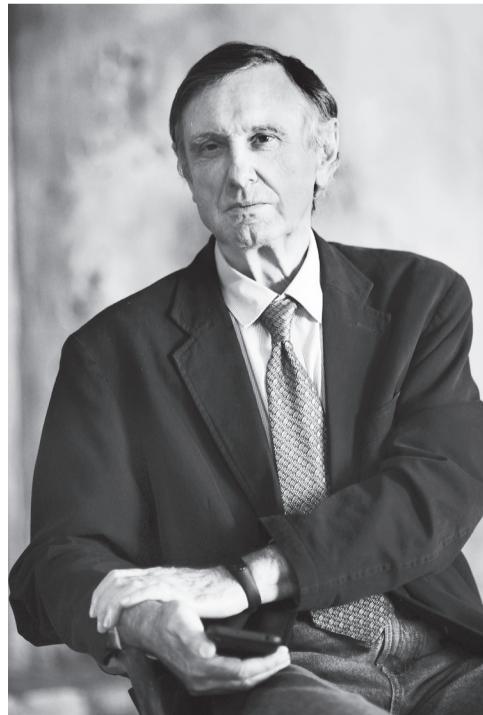
Александэр иофишэн къин. Журналистхэм, редакторхэм, корректорхэм зээлмийн зэлхүүнгээ адырийн фае щыт, аш даклоу нэклубгохэм ягъехазырын пыль. Нахыбэрэм пчыхъе клас хуягъеу чэкъижы. Ареу щитми, иофишэн гъэшэгъонуу елтытэ, лукъижыщтуу зэриогъагъери щигъупшэжыгъ.

— Журналистир зы лъэнъикъо гъэн-фагъэ фэгъэзагъэмэ, пшъэдэкъижь зыхырэ секретарыр темэ пстгуми дэгъоу ашыгъозен фае, — elo Александр. — Гъэзетыр статья зэмийлэхүүгъохэм-кэ баеу, къэбарыкъеу щигъир зэкъ итэу къидэбгъэкъинир լашхэп, ау узэрэфам фэдэу пшышьгъуу, хэукононгъэ имылэу номерыр зыплэгъукъе, къин пстэури пщэгъупшэжы. Сэ аш гухахъ хэсэгъуатэ.

Гъэзетыр зы чыпэе имытэу, лъэхъаным диштэу ыпэктэ лыкъотэнным ежь имызакъоу, зэкъ иофишэгъухэр дэлажъехэу elo. Анахъэу редактор шъхбаам аш ынаа зэрэттэйм къыкъегъэтхы.

Аш фэдэ иофишэн къиним къигъаштэу, къызэрэкъуа гъэм кээжъохъу къыжэкъигъемэ тэуучыгъ Александэр. Ильэсхэр зэкъекъожхуу, щигъэнгъэр джыри зэкиригъэжъэжыгъеми, гъэзетым блэмыкъитгъагъеу elo.

Ыгу риубытагъэр къыздигъэхъугъ

Владимир Киселевир «Советскэ Адыгейм» ижурналист анахыжъеу, опытшио зилэхэм ашыц. 2000-рэ ильэсийм къыщегъэжъагъ зыутыр.

Ар Шуджэн районим ит поселкэу Заревэм къыщыхъу. Ростовскэ къэралигъо университетын журналист сэнэхъатыр щызэргиэгъотыгъ. Еджээ джа хэкум къыщыдэкъирэ гъэзетым иофишэн щиргъэжъагъагъ. Ашьэрэ еджаплэр къызееухъим Адыгейм къигъэзэжы, Мыекъопэ районим игъэзетэу «Маяк» зыфиорэм, нэужым Мыекъопэ къэлэ гъэзетэу «Майкопские новости» иофишишагъ. Ахэм ауж республикэ гъэзетым къызыкъуа гъэжъагъ.

— Журналист сэнэхъатыр сиклэгъум къыщыублагъеу сиклэхъопсыштыгъ, — къыуагъ Владимир. — Еджэлэ ужым университетын занкъеу сиклэхъагъэп, аш Мыекъуа иавтодорожнэ техникум сышеджагъ, редакторыши заводым сышуутыгъ. Ау сидигъокъи журналистикэр сыйг икыгъэп, зыфэзгъэхъазырыгъ. Аш ёнцафагъасэхэрэ еджаплэм сыйгэхъаным пae иофишэн зыдасшэхэрэм, нэмыкъи цыиф гъэшэгъонхэм афэгъэхъагъэ статьяхэр «Советскэ Адыгейм» къизгъахъэштгъэхъ.

Владимир мэкъумэц, поэуплэ-коммуналын хъызметхэр, гъогу ыкли псөолъэшыныр, промышленностыр ары анахыбэу къызтегущиэрэ. Къызэриуагъэмкэ, «Советскэ Адыгейм» къызыкъогъе апэрэ мафэм къыщегъэжъагъеу мы тэмэхэм афэгъэзагъ. Мы лъэнъикъохэм ашылажъэхэрэми Владимир Киселевир дэгъу дэдэу ашэ хууѓэ.

Иофишэн шу зылтэгъоу, хэзигъэ имылэу ар гъэцкэгъэньир шлоки зимила иофишэн зылтытэу, пшъэдэкъижь зилэ цыфхэм аш ёнца.

— Сиофшэн цыиф гъэшэгъоныбэмэ нэуласэ сафишыгъ. Аш сэркэл мэхъэнэшко ил. Еланэ, хъызметшлэхэм сащэл, ахэм ялацхэм caloklэ, хэхъонгъэу ялхэр, ягуэмкэхъохэр, хэхъылзу къафагъотхэрэд къысфалуат. Мэкъумэшшиш къызэрикъом къыщегъэжъагъеу нэбүришэ пчыагъа зынгэлжээрэ хъызмэтшлэхъохэм ялацхэм анэсүжээр ягуу къесэши. Ахэр зэкъ гъэшэгъоних, — къыуагъ Владимир.

Гъэзетым непэ дыутхэр зэкъ ныбжъыкъэх, лъэхъаным къызидхырэ шыкълакъэхэм ашыгъуазэх, интернетым иамалхэр агъэфедэшхүх. Ежыри ахэм ауж зыкъиримыгъанэу, журналистым иофишэн кэу къыхахъэрэд къызлэкълахъе.

Ареу щитми, хэутыгъэм нахь дэгъу щимылэу елтытэ. Тхыльхэр, гъэзетхэр щимылэхъынхуу зылохэрэм адыригъаштэрэп ыкли ўшош ёгъехъурэп.

Гъэхъагъэхъэр ышызэ ыпэктэ лъэкъуатэ

«Советскэ Адыгейм» иобозревателэу Юлия Мельниковар анахь ныбжъыкъеу үтхэм ашыц, ау шольтырим дэгъоу щигъэлъашэнэу иго ифагъ.

Адыгэ къэралыгъо университетын филологиэмкэ ифакультет журналист сэнэхъатыр щызэргиэгъотыгъ. Къэбар жуягъэм иамалхэм иофишишэрэд ильэсий 10 хууѓэ. «Советскэ Адыгейм» корректорэу аштэгъагъ, ильэс нахыбэ темышлагъеу обозревателэу агъэкъожыгъ.

— Сидигъуи журналист сэнэхъатыр сыйг рихыщтигъ, аш сицылэнгъэ гъогу еспхиинэу сыйфэягъ, — elo Юлия. — Сигүхэлл къыздэхъуным пae дэгъоу седжагъ, журналистикэм ишэххэр къызлэкъэзгъэхъанхэм сыйпильгъ. Непэ сицылэнгъэ редакцием апэрэ лъэбэхъэр щысшынхэмкэ бэхэм

яшыагъэ къысагъэкъигъ, ахэм инэу сафэраз. Шыпкъэр плоштмэ, улоифшэгъухэр къыбогтхэу, зэгурлынгъэ уазыфагу илэу узэдэлажхэмэ, зэшомыхын щилэп. Ашкъе синаасыл къыхыгъ.

Юлие ёнцаэнгъэм, технологиякъэхэм ауж зыкъибгъанэ мыхъуштэу елтытэ. Гъэзетим къыщыхиутыхэрэд адаклоу къэбархэр интернет нэклубгохэм къарегъяхъэх. Инстаграмым къызызэуихыгъэ блогыр Адыгейм ис лъэпкъхэм яшхынгъохэм афэгъэхъыгъ. Интернетым чыпэе ин ёнцаэнгъэм зэрэзибуытырэд къыхеэшы, ау гъэзетыри ёнцаэн зэрэфаем щеч хэмьтэу elo.

Журналистхэм азыфагу зэхашэрэ федеральнэ ыкли шольтыр зэнэкъоху-хэм Юлие ахэлжээ, теклоньгъэр къащыдхэу мызэу, мытлоу къыхыгъ. Гүшүйлэв пае, журналистхэм язэнэкъоху-хэу «Вызов XXI век», «СМИртоворец» зыфиохэрэм, Урсыье иофтхабзэу «Вместе в цифровое будущее» зыфиорэм ишольтыр уцуу гъогуушид хагъэунэфыкъирэ чыпэхэр, 2021-рэ ильэсийм мы зэнэкъоху апэрэ чыпэхэр къащыдхыгъэх. Журналистикэм ыльэнъикъокэ Адыгейм и Лышихъэ ишүхъафтын тлогъогто къыфагъэшьшагъ. Адыгейм и Къэралыгъо Совет — Хасэм ирээнгъэхъ тхыль къыратыгъ.

Журналист хъунэу егупшисагъэп

«Советскэ Адыгейм» иобозреватель ныбжъыкъеу Надежда Шрам 2015-рэ ильэсийм къыщегъэжъагъ зыутыр.

Иофишагъеу аш къылакъэхъэрэд узяджэкъе журналист сэнэхъатыр фемыдкэгъэньир пшош гъэхъуу. Ареу ёнца, Адыгэ къэралыгъо университетын экономикэмкэ ифакультет къуухыгъэр.

Надежда къызэрэтилтэдэхъэрэд, университетын чыссызэ студентхэр къэшакло фэхъуу гъэхъуу къыдагъэкъирэ гъэзетэу «Студ-лайф» зыфиорэм тхэнэу ригъэжъагъ, иредактор шъхбаамы нэсэгыгъ. Ятфэнэрэ курсым исэу «Адыгейский госуниверситет» зыфиорэд гъэзетим иофишишэнэу рагъблэгъагъ. Джахынэе Урсыье зэнэкъоху «Хрустальная стрела» зыфиорэм ящэнэрэ чыпэхэр къыщыхиутыхыгъ. Аш тетэу журналист сэнэхъатыр сэнаущыгъэ фызилэшэш юнжыкъеу «Советскэ Адыгейм» рагъблэгъагъ.

— Сиофшэн сыйг рехы, — elo Надежда. — Сидми иофишэнэ чыпэхэр зэрэүїштим пae журналистикэм ухахъэлээ пфэгъэцэлэштэп. Ар къыбдэхъуу гъэхъуу гъэхъагъэхъэр ашызэ ыпэктэ лыкъотэнхуу тафэлью! Хъут Нэфсэт.

пхэлтын фае. Ioфэу пшээрэ дэгъуми, дэими нэрильягъу зэпти. Творческэ eklonlaklэ фыуилен фаеу зэрэштыри сыйг рехы. Цыиф цэрылохэм, Ioфшэкло-шохэм гүшүэгъу сафэхъуныр сиклэц. Ынатэу ялэм паеп. Ахэм гъэхъагъэхэр ашынхэм шээфу хэлтир къябгъэуатэм, ѿнэнгъэм къыщыпшхъапэштых.

Надежда лъэнъикъо зэфэшьхафхэм къатегущиэ, ау медицинэр ары анахыбэу зигугуу къышырээр, ыгу рехеу elo. Пандемиим ильхъан ар къыгъэшьхыпкээжъигъ. Медицинэм иофишэнэу корона-вирусыр къызэолгагъэхэм ашыц къите-мугуущыагъу къигъэнагъэп пломи хууѓ. Цыифым испауныгъ, ишылэнгъэ фэ-банхэрэм ягуу пшыныр ежыркэ шуашэу Надежда ельтигъ.

Республикэ гъэзетэу «Советскэ Адыгейм» непэ нэбгырэ 40-м ехуу щэлажээ. Ахэм зэкэми номер пэпчь ялах хальхъэ. Ямэфэл мафэ зэкэми тактыметыгушыгъэшьшутмы, ягуу къэтшымэ тшоигъу.

Ыпэктэ къызэрэтилтэу, 2017-рэ ильэсийм къыщыублагъеу гъэзетым иредактор шъхбаэр Цундышкэ Зар, аш игуадзэр

Аулэ Руслан. Ар 2012-рэ ильэсийм къыщегъэжъагъеу лут.

Юлия Мельниковам, Владимир Киселевым, Надежда Шрам анэмькъеу мыш щэлажьхэх обозревательхэу ыкли корреспондентхэу Екатерина Дмитриевар, Валерия Врубель, Дарья Зайцевар, Дмитрий Кизяновыр, Валерия Ломешинар, Елена Марковар, Нэшульзэхэе Наимэ, Валерия Пекарь, Ацумыжъ Адам, Шэртан Мурат ыкли Наталья Мальцевар. Сурэтэу къихъэхэрэд Алексей Гусевырэ Артур Лаутеншлегеррэ тирхэх. Александра Минаковам нэмькъеу пшъэдэкъижь зыхырэ секретарь иофишэнэу фэгъэзагъ Александр Сидорини.

Гъэзетим хэукононгъэ имылэу къыдэхъынмкэ корректорхэм яофишэн мэхъянэшхо ил. «Советскэ Адыгейм» икорректоры М.Т. Жековар, В.П. Фектистовар, Т.В. Сидоринар, Н.Е. Редькинэр, О.П. Рубцовар.

Гъэдэхъгъэним, статьяу къихъэрэм ифэшьуашэу сурэтэй хэгъеуцогъэним, ямышыкъе «шэн» горэ хэлхъэгъэним фэгъэзагъэх дизайнерхэу Л.Ф. Никифоровар, Е.В. Олейниковар, А.А. Ковбасюк.

Тиофишэнэу гъэзетым иобилийкээтигъу къыддеэу тафэгушо! Гъэхъагъэхэр ашызэ ыпэктэ лыкъотэнхуу тафэлью!

МэфэкI кыыдэкIыгъу

Нарт Лъэпшь ищэбзащ

Гуманитар уштыйнхэмкI Адыгэ республикэ институтэу Т. КIэрашэм ыцIэ зыхырэм фольклорымкI иотдел игоу ылъити, ящэнэрэу кытырадзэжыгъе тхыльым джары зэрежагъэхэр. Мы ильэсым пчагъэмкI 50 хью ар кыыдэкIыгъу.

Фольклорым иотдел ипащэу Цуекъо Нафсэт кызызериуагъэмкI, тхыльыр урысыбзэкI тхыгъе ыкли ар шэнэгъэлэж-нартоведэу, филология шэнэгъэхэмкI докторэу, АМАН-м иакадемикэу А. Хъэдэгъалэр кызызыхуугъэр ильэси 100 зэрэхуугъэм фагъэшшошагъ.

Тхыльыр адигэ эпосэу «Нартхэм» кыыдехыгъе тхыдэхэмкI, хышъехэмкI бай, урысыбзэкI тхыгъе, тхыльеджэ постэуми зыфагъэнэсэн амал ялшт.

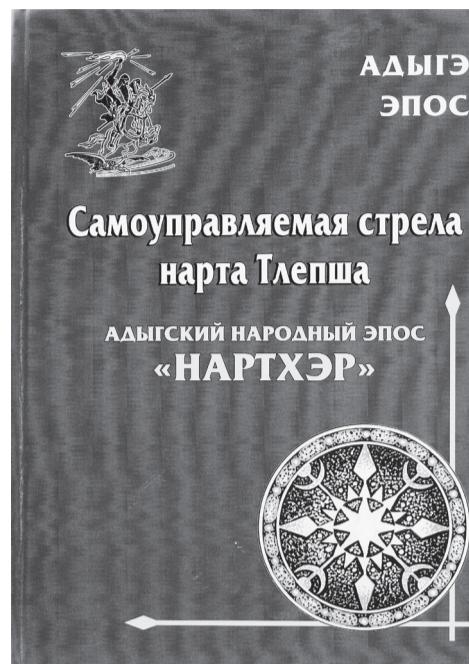
Самоуправляемая стрела нарта Тлепша зыфиорэр ежь Хъэдэгъэлэ Аскэр зыгъехыазыргъагъэр, Людмила Ветровар игоусэу урысыбзээмрагъэкүгъ. Тепльэу илэри кыыдехыгъээ

нарт къэбар пшы пчагъэри сурэтхэмкI ыгъекIерэкIагь Пшызэ искуствэхэмкI изаслуженэ юфышшошоу, сурэтышэу А. Хъапыщтым.

— Адигэ эпосым хэшыкI фырялэу еджаклохэр, студентхэр, литератуэр зикласхэр пугъэнхэмкI мы тхыльыкIим иштуагъэ къеклонэу тэгугъе», — **кыыуагъ Нэфсэт**.

Дунээ культурэм ихъарзынэш зыгъебаигъе лъэпкэ эпос зэфэшхъафхэу «Манас», «Джангар», «Калевала» ыкли мыхэм анэммыкIхэм ясатыр хэт адигэ лъэпкэ эпосэу «Нартхэр» цыфхэм зэлъягъешшэгъэним мэфэкI кыыдэкыгъээр фэлорышэ.

Ильэс зэфэшхъафхэм адигэ тхаклохэм, шэнэгъэлэжсэхэм патырахыгъе зэхэт сурэтхуу Хъэдэгъэлэ Аскэр зыгъетхэри тхыльым кыыдехыагъэх. Ахэр мэхъянэ зиэ мэфэкI Иофтихъабзэхэм — конференциехэм, Дунээ зэлукIешхэм, Иэнэ хъураехэм, мэфэкI фестивальхэм аштырахыгъэх.

Лъэпкэ эпосыр еджапIэхэм ашызэрагъешшэнимкI тхыльыр IэпыIэгъу афэхъун ыльэкIыщт. «Самоуправляемая стрела нарта Тлепша» зыфиорэми тхыдэ 35-рэ кыыдехьагь, ахэр къалутэрэмкI, бзэу зэрэтхыгъэмкI, гупшисэу ахэлтымкI зэфэдэу гъэшшэгъоных, кIэкIых, IупкIэх. «Нартхэм ядышъе мыIэрыс» («Золотое яблоко нартов») зыфиорэм ар кызызэуухы, нартхэм ядышъе мыIэрысэ зыфэдэр зышшэмэ зышоигъохэр ерэджэх. Джашыгъум ижырэ нартхэм ядунэтетыкIагъэр, зэмэн

блэкIыгъэ чыжьэр зыфэдагъэр нахь кыагурыштых. Сэтэнэе гуашэр нарт Орзэмэдж шыхьегъусэ зэрэфхууగъэр, Шебатныкъо Орзэмэдж зэрикъор, Лъэпшь игоупчээ зыфэдэр, Чэчаныкъо Чэчан ехыллаагъэр, Лъэпшь фэгъэхыгъэ къэбархэр, Саусэрыкъо икъэххукI, нэммыкI тхыдэхэри тхыльым бэу кыытыгъэх.

Тхыгъэр къэзыштагъэр, мафэр, мазэр, ильэсир ыкли зытхыжыгъэр АРИГИ-м ишэнэгъэлэжэу, тхаклоу, нартхэмкI ульоекло-зэгъэфаклоу Хъэдэгъэлэ Аскэрэу зэрэштыр нахьыбэм альтахагъ. Ахэм зэу ашыщ «Сатанай-цветок» зыфиорэ хьишишэу 1946-рэ ильэсым ежь Хъэдэгъэлэ Аскэр икъоджэгъу нахьыжъеу, зэлъашшэрэ орэдйло-Ioplotakloy, арапыбзэр зышшэу, ефэндэу Шыблэкъо Исхакъ кылозэ зытхыжыгъэр.

«Самоуправляемая стрела нарта Тлепша» зыфиорэм адигэ орэдйлохэм ыкли тхыдэштэхээр яхылшээгъэ гүшшээ кIэкIхэр ыкли сурэтхыгъэхэр бэу дэтых. Я XIX — XX-рэ лэшшэхъэм щылагъэхэр Лыпый Бильеустэн (къу. Хатыкъуй), Шыхъэлэхъо Алый (къу. Афыпсыл), къудажэу ХъакурынхъаблэкI — Klyai Зэфэс ыкли Афыпсыл щыщэу Акэгъу Ибрахым ясурэтхэр дэтых.

Ильэс зэфэшхъафхэм адигэ тхаклохэм, шэнэгъэлэжхэм атырахыгъэ зэхэт сурэтхуу Хъэдэгъэлэ Аскэр зыгъетхэри тхыльым кыыдехьагъэх. Ахэр мэхъянэ зиэ мэфэкI Иофтихъабзэхэм — конференциехэм, Дунээ зэлукIешхэм, Иэнэ хъураехэм, мэфэкI фестивальхэм аштырахыгъэх. ТхыльыкIэр, щеч хэлтээп, уасэ зыфэшшын фаехэм ашыщ.

ТХЫЛЫКИ

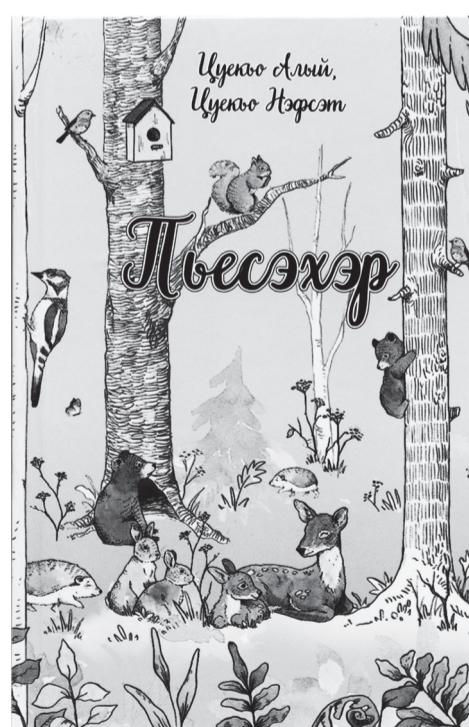
Пьесэ цыкIухэр

Кышьо кIэрэкI уцышьо дахэм хъэкI-къуакIехэр, бзыу лъэпкэ зэфэшхъафхэр зытес чыгхэр бэу тешыхыагъэх, мэзым хэс псэ зыптихэр ары тхыльыкI эзкIеупкIагъэр зэхыхыллаагъэри. Ар шэнэгъэлэжхэмкI Цуекъо Алыйрэ Цуекъо Нэфсэтрэ кызызэдагъэкIыгъ.

— Мыш фэдэ тхыльыр кыыдэдгъэкIын мурадыр кызылпкырыкыгъэр силоф-шэгъуу (щыIэжкэп) Цуекъо Алый, — **къеятэ Нэфсэт**. — Аш мафэ горэм зыкысфигъази кызылуагъ: «Нэфсэт, адигэ юшыгъэр зыхэл Ioplyatexэр, пышсэхэр щыгъэфедагъэхэр кIэлэцыкIухэм, кIэлэцыкIулыкIыгъиплэхэм клохэрэм ыкли еджакло цыкIухэм атэгэлэхыгъэх тхыль адыгабзэкI пьесэхэр дэтхэу дгъэхъазыргъэмэ, ныдэлтэфыбзэр нахь алэлэлтынхэмкI, гупшисэкI-къелтэкI шыкIехэр къацIеэханхэмкI иштуагъэ къеклоныгъэу сепллы». Джа мафэм кыыщегъэжьагъэу кIэлэцыкIухэм апае

адыгабзэкI пьесэ цыкIухэр тхыгъэным тифрэжьагъ. Тегупшиши зэдэтштагь адигэ пышсэхэм ахэр ахэтшыкIынхэу. Хэти — ини цыкIуи дэгъоу ашиг пышсэхэр бзэ дахэкI зэрэтхыгъэхэр ыкли ахэм къацIытагъэр щыIэнэгъэмкI зыщысэшшуу зэрэштийр. КIэлэцыкIухэм дэгүр ыкли дэир зэхахэр, адигабзэкI еджакло ыкли зэджагъэхэр яамал кызырихъеу къацIытагъэр, зыкъэгъэлэгъон шыхъэр зыхэлхэм къягъешшыгъэнхэр адигабзэм икъизэтегъэнэнкI мэхъянэ зиэу тлъитагъ.

Пьесэхэр джэгукIехэм язы Iахь пIоми хъущт, ау литературнэ текстыр зыльэпсэ

тхыгъэр зэрагъешшэн ыкли къашыжыныр творческе лъэнэйко гъэнэфагъ, аш цыкIуи ини абзи, ягуульти, ахэл сэнаушыгъи кызызэригъэнэфэштим уенэгүежынэу щытэп. Пуныгъэ-гъэсэнэгъэ мэхъянэ иI джарэу тхыльыкIеу «Пьесэхэр» зыфиорэ Цуекъо Алыйрэ Цуекъо Нэфсэтрэ кыыдагъэкIыгъэм.

Мыш кыыдехьагъэ пьесэ цыкIухэм анахыбэр адигэ пышсэхэм атэхыгъ. Ежь Нэфсэт цыкIухэм апае итхыльэу

«Нэнэжьым ипхюрэлэхфхэр» зыфиорэм кыыдехьагъээ рассказ кIэкIхэм атэхыгъэхэри дэтых. Джааш фэдэу Алый урыс ыкли украинэ пышсэхэм атэрихыгъэхэри дэллэгъэштых.

Пьесэхэм зэфэдэкI адигабзэм идэхагъэ, ибаигъэ, IокIе-шыкIхэр хабзэхэр къацIытагъэгъуагъ, ахэгощагъ. Адигабзэм ыкIочи ии зыхэткIухьэгъэ пышсэхэм атэшыкIыгъэхэр пьесэхэр адигэ акылы-шуыгъээр, лъэпкэ губзыгъагъэр къябэкIу гъэпсыгъэх. Ахэм гүшшэхъэр, гүшшээ Ѣщрохэр ыкли нэммыкI Ioplotэ лъэпкIхэр ашыгъэфедагъэх.

ЗэкIемкI тхыльым Цуекъо Алый зэхигъэуцогъэ пьесэ цыкIухэу 22-рэ кыыдехьагъ. Нэфсэт зэхигъэуцагъэхэр 25-рэ мэхъух. Ахэр: «Акылыр текlyагъ», «Арэущтэу умылоба, нысэ!», «Гъюгум лъэйи къедз», «Мышшэу Гъуды-Мыд», «Пшэшшэш», нэммыкIхэри.

КIэлэцыкIухэм апаекI адигэ пьесэхэр зидэт тхыльыр аперэу кыыдэкIыгъ. Ар анахьэр зытэгэлэхыгъэр гүшшээ IокIе-шыкIхэм, аш имэхъянэ гу лъягъэтэгъэнхэр ыкли пьесэхэр къыхэхыгъэ сэннаушыгъэ зыхэл еджакло цыкIухэм Iоф адэшлагъэу ягъэгъэуцугъэнхэр, къягъешшыгъэнхэр ары. Джашыгъум адигабзэри нахь алын хъущт, творческе сэннаушыгъэми нахь зыкIыгъэнэфэшт. ТхыльыкIеу «Пьесэхэр» къоджэ тхыльеджапIэхэм ачэлхъягъэу, ашагъэфедэним мэхъянэшко иI, джааш фэдэу театрэ кружокхэмкI IэпыIэгъу дэгъоу сепллы. Арышъ, тхыльыкIэм «Гъогу маф!» етээл.

НэкIубгъор зыгъэхъазыргъэр МАМЫРЫКЬО Нуриет.

Пьесэхэр джэгукIэхэм язы Iахь пIоми хъущт, ау литературнэ текстыр зыльэпсэхэр зэрагъешшэн ыкли къашыжыныр творческе лъэнэйко гъэнэфагъ, аш цыкIуи ини ыбзи, игуульти, ежь хэль сэннаушыгъи кызызэригъэнэфэштим уенэгүежынэу Ѣщтэп. Пуныгъэ-гъэсэнэгъэ мэхъянэ иI джарэу тхыльыкIеу «Пьесэхэр» зыфиорэ Цуекъо Алыйрэ Цуекъо Нэфсэтрэ кыыдагъэкIыгъэм.

Дунэе фестивалэу «Адыгэ пшъашь»

Идэхагъэ, иІэдэб тагъэгушхо

Дунэе фестиваль-зэнэкъокъоу «Адыгэ пшъашь» зыфиорэр Мыекъуапэ щыкъуагъ.

Адыгэ Республикаем культурэмкэ и Министерствэ, АР-м лъепкъ һофхэмкэ, һекиб къэралхэм ащыпсэурэ тильепкъэгъухэм адирялэ зэпхыныгъехэмкэ һекиб къебар жъугъэм иамалхэмкэ и Комитет, республикем лъепкъ культурэмкэ и Гупчэ зэхахгъэ фестиваль-зэнэкъокъум плунгъэгъэ мөхъанэу илэр зэхахгъэм къышылгъеягъ.

Къэралыто гъэпсыкъ илээ Адыгейр зыпсэурэр ильэси 100 зэрхүүгъэм фэгъэхыгъэ зэнэкъокъум лъепкъ тарихыр, искуствэр зышогъэшгъонхэр зэфишагъэх.

Къэбэртэе-Бэлъкъарым, Краснодар краим, Адыгейм ащыпсэурэ пшъашьши 10-мэ ялгээсэенгъэ, ядэхагъэ осэш купым хэтхэр лыплъагъэх.

Осэшхээр

Кукэнэ Мурат — Урысыем, Адыгейим янароднэ артист, осэш купым итхамат.

Шыуапцэкъо Аминэт — Урысыем, Адыгейим, Ингушетием культурэмкэ язаслуженнэ һофыш.

Еутых Ася — Урысыем исүрэтишхэм я Союз хэт, Адыгэ Республикаем инароднэ сурэтыш.

Лымыцэкъо Рэмэзан — республике общественнэ движение «Адыгэ Хасэм» итхамат.

Дугъ Айтэч — зэльашхэрэ адигэ сурэтыш.

Джымыкъо Тамбый — пианист, музыкант.

Ильэс 17-м къыштэгъэжъагъэу 25-м нэс зыныбжэ пшъашхэрэ зыхэлэжъэхэх зэнэкъокъум

Адыгэ Республикаем и Лъепкъ музей щызэхашаагъ.

Лъепкъ музеир зэнэкъокъум фытегъэпсихъагъ. Щагу зэлухыгъэм нэбгырабэ щызэлукъагъ. Лъепкъ орэдышшохэр щэлүх, къеллэцыхъагъ, ныбжыкъехэр къышшохъ. Пшъашхэм зызышгъэхъазырэ унэм зэльашхэрэ археологэу, Адыгэ Республикаем культурэмкэ изаслуженнэ һофшиш, адигэ ашугэу Теуцожь. Цыгъо имедаль къызыфагъэшшошагъэу Тэу Асплан лъепкъ шэлж къебар гъэшгъонхэр зэнэкъокъум хэлэжъэрэ пшъашхэм къафиотагъ.

Пшъашхэм зэрхэхтэм, лъепкъ шэн-хабзэхэм язехъан, нэмыкхэм һупкъеу къатегущыагъ.

Блэгъожь Аидэ общественнэ һофхэм зэрхэлажъэрэр, ныбжыкъехэм ялпун фэгъэхыгъэу Жакъемыхъо Даринэ, Гүбжъекъо Миланэ, Жэнэл Асиет, фэшхъафхэм къалотагъэм узыиепшээ. Шыуапцэкъо Динарэ къэшхокко ансамблэм зэрхэхтэм, лъепкъ шэн-хабзэхэм язехъан, нэмыкхэм һупкъеу къатегущыагъ.

Блэгъожь Аидэ общественнэ һофхэм зэрхэлажъэрэр, ныбжыкъехэм ялпун фэгъэхыгъэу Жакъемыхъо Даринэ, Гүбжъекъо Миланэ, Жэнэл Асиет, фэшхъафхэм къалотагъэм узыиепшээ. Шыуапцэкъо Динарэ къэшхокко ансамблэм зэрхэхтэм, лъепкъ шэн-хабзэхэм язехъан, нэмыкхэм һупкъеу къатегущыагъ.

Губие Софие гумэкъизэ джэуапхэр къытыштыгъэх, арэу щитми, зэнэкъокъум дахэу зыкъышигъэлэгъуагъ.

Агыржъэнэкъо Суандэ, зэнэкъокъум изэфхысыжь фэгъэхыгъэ зэхаххэм зэкэ осэш купым хэтхэр къыщигъуагъэх. Пшъашхэм ядэхагъэ, лъепкъ шэн-хабзэхэр зэрхэхэзэ щысашу къызэрэгъэлэгъоэр ялплыкъиэхэм къащыхагъэшгъэх. Кукэнэ Мурат, Еутых Асе, Шыуапцэкъо Аминэт, фэшхъафхэм къызэрэгаагъэу, пшъашхэм уащихъуныр яфешшуаш. Лъепкъым, республике янеущрэ мафэ нахышу шыгъээнимкэ аш фэдэ зэнэкъокъухэр тищыкъагъэх.

Брэнтэ Данэ зэнэкъокъур ашлонгъэшгъон. Бесльэней Замирэ Бэхъсан районим къикыгъэансамблэм игүсэу къэшьуагъ, орэд къадиуагъ.

Зэфхысыжьим уегъэгушысэ

Зэнэкъокъум изэфхысыжь фэгъэхыгъэ зэхаххэм зэкэ осэш купым хэтхэр къыщигъуагъэх. Пшъашхэм ядэхагъэ, лъепкъ шэн-хабзэхэр зэрхэхэзэ щысашу къызэрэгъэлэгъоэр ялплыкъиэхэм къащыхагъэшгъэх. Кукэнэ Мурат, Еутых Асе, Шыуапцэкъо Аминэт, фэшхъафхэм къызэрэгаагъэу, пшъашхэм уащихъуныр яфешшуаш. Лъепкъым, республике янеущрэ мафэ нахышу шыгъээнимкэ аш фэдэ зэнэкъокъухэр тищыкъагъэх.

АР-м культурэмкэ иминистрэ игуадээу Кушу Светланэ зэхаххэм къащыхагъуагъ.

Зэнэкъокъум хэлэжъэгъэ пшъашхэр дахэу къэшьуагъэх. Ясаехэр къэракъэх, лъепкъ искуствэр лъагэу алтэйн алтэйгъэх.

Щытхъуцшээр афаусыгъэхэр

«Адыгэ пшъашь» зыфиорэр зэнэкъокъум Красногвардейскэ районим икуюаджэу Улапэ щаплугъэ Гүбжъекъо Миланэ алерэ чылпээр къыдихыгъ, шухъафтынэу сомэ мин 70-рэ ратыжыгъ. Къэбэртэе-Бэлъкъарым и Бэхъсан район щыщэу Бесльэней Замирэ ятлонэрэ хуугъэ, сомэ мин 60 фагъэшшошагъ. Тэхүтэмыкъуае къикыгъэ Шыуапцэкъо Динарэ ящэнэрэ чылпээр къыдихыгъ, сомэ мин 50 шухъафтын фашыгъ.

Нэмыкхэм пшъашхэм сомэ мин 20 зырыз аратыжыгъ.

Кыдахыгъэхэм шъащытэгъязэ.

Жакъемыхъо Дарин — «Пшъашъэ гъэсагъ». Жэнэл Асиет — «Пшъашъэ хэбзэ зехъ». Губие Софие — «Пшъашъэ یуш». Агыржъэнэкъо Суанд — «Пшъашъэ 100-рэ». Блэгъожь Аид — «Пшъашъэ губзыгъ». Султан Эльмир — «Пшъашъэ къэшшуакъ». Брэнтэ Дан — «Пшъашъэ 100-рэ یушаб».

Тафэгушло

— 2015-рэ ильэсийм къыштэгъяа зэнэкъокъум сыхэлажэ шошыгъуагъ, — къытиуагъ алерэ чылпээр къыдэзыхыгъэ Гүбжъекъо Миланэ. — Цыгъо гъэшгъонхэм calyklarz, сишэныгъэ хэзгъэхъоным фэш кэлэгэдажхэм, силахъылхэм, зэкэ 100-рэ шысфэхъуэхэм, зэнэкъокъум изэхэцаклохэм гүнэ имыштуу сафэрэз. Сикьюаджэ Улапэ, Адыгэ Республике сигулсэм хэхъоныгъэ ашыным, нах дахэ хуунхэм сыхэлажэ шошыгъуагъ.

Гүбжъекъо Миланэ Адыгэ къэралыгъо университетим июридическэ факультет къуухыгъ, магистратурэм щеджэ. Имурадхэр кыдэхъунхэу, насыпшио хуунэу Тхэм тыфельэу.

Адыгэ Республикаем культурэмкэ иминистрэ Аульэ Юрэти Пышхъяа Къумпыл Мурат, Правительствэм ацэктэ фестивалым хэлэжъагъэхэм афэгушуагъ, шухъафтынхэр аритыжыгъэх.

Шыопсэу, зэнэкъокъум хэлэжъэгъэ пшъашхэр. Шы шуудэхагъэ, шуудэхагъэ, тагъэгушо, Адыгэ Республикаем ищихъ дунаим щышьоэты.

ЕМТЫЛЛЬ Нурбай.

Футбол. Апшъэрэ купыр

Нахь гъэшІэгъон мэхъу

Урысые Федерацием футболымкэ иапшъэрэ куп щызэнекъокъухэрэ командэхэм чъэпьюгъум и 7 — 9-м я 12-рэ ешІэгъухэр ялагъэх.

ЗэлукІэгъухэр

«Урал» — «Химки» — 2:1, еплыгъэр 2487-рэ, «Факел» — «Зенит» — 1:1, 15967, ЦСКА — «Динамо» — 1:1, 9521, «Шъачэ» — «Локомотив» — 4:0, 3366, «Спартак» — «Крылья Советов» — 5:2, 12222, «Торпедо» — «Пари НН» — 0:0, 4487, «Оренбург» — «Ахмат» — 2:1, 4512, «Ростов» — «Краснодар» — 3:2, 8325.

Къахэшыгъехэр

Мыгъэ апшъэрэ купым къэзыгъэжыгъэ «Факел» «Зенит» дэгъоу дешлагъ. Г. Гонгадзе я 12-рэ тақыкъым «Зенит» икъэлапчъэ лэгудаор дидзагъ. Урысыем ичэмпионэу, «Зенит» иешлаклоу Малком я 28-рэ тақыкъым пчагъэр зэфэдээ ышыжыгъ. Аштууж теклоногъэр зыхыштыр язэрэмийгашаэу командэхэр зедшагъэх. «Зенит» теклоногъэм нахь пэблагъэу къэльягъоштыгъэми, «Факел» иешлакло зэрэхигъехуягъэр зэлукІэгъум къыхэшыгъ. Апшъэрэ купым къыхэнэжыннымкэ Воронеж икомандэ амалышуухэр илэх.

Пчагъэр

Хоккеим фэд

«Спартак» Самарэ икомандэ зэрэтеклуагъэм къыхэдгъэшырэр иешлакло пэлч гуентыгъэ ин къызэригъэльягъоэр ары. Я 6-рэ тақыкъым Ежовым «Спартак»

икъэлапчъэ лэгудаор дидзагъ. Я 45+5 ыкы 90+5-м Промес гъогъуитло «Крылья Советовым» икъэлапчъэ лэгудаор дидзагъ. А. Соболевыр я 50-рэ ыкы 61-рэ тақыкъхэм къахэшыгъ. Р. Литвиновыми хъагъэм дахэй лэгудаор ридзагъ.

Хоккей ешІэрэ командэхэм зэлукІэгъур зэраухырэ пчагъэм фэдэу футбольым щызэнекъокъу гъехэу плътигъ хуушт. «Спартак» псынкІэу, зэгургионыгъэ хэлъэу ешэ, зэнекъокъум щылтыкъотэн ёлъэкъыщт.

Ижырэ адигэ къалэу Шъачэ икомандэ иешлакло къегъотыжы. К. Нобоа, В. Сарвели, Ж. Жоазиньо гъогъуитло хъагъэм лэгудаор дадзагъ.

Рекорд ыгъэуцугъ

«Ростов» «Краснодар» зэрэдшагъэр тарихын хэклоклэштэп. «Краснодар» иешлаклохэу О. Олусегун, Д. Кордоба къэлапчъэм лэгудаор гъогъуи 2 дадзагъ. Пчагъэр 2:0-у «Краснодар» зэлукІэгъур къыхыштыгъ, ау Сильяновым, Полоз, пенальтикло, Мироновым «Краснодар» икъэлапчъэ лэгудаор дадзагъ, 3:2-у зэлукІэгъур «Ростов» ыхыгъ.

Я 59-рэ тақыкъым «Краснодар» иухумакло Кайо шапхъэр зеукъом, судьям ешланпээм ригъэкъыгъ, пенальтир Полоз дэгъоу ыгъэцакли, пчагъэр зэфэдэ хууль. Бэ темышаэу А. Мироновым хъагъэм лэгудаор дидзагъ — 3:2.

ЗэлукІэгъур 2:0-у «Краснодар» къыхызэ пчагъэр 2:3 зэрэхуягъэм изакъоп дгэшшагъорэр, «Краснодар» иешлаклоу Ахметовым «Ростов» икъэлэпчъэлэгъэ лэгудаор зэрэтиригъэфагъэри къыхэтэгъэшы. Арэу щытми, зэлукІэгъум щагъеуцугъэ рекордыр зэклеми анахь гъешэгъон.

Тарихын щыщ

1999-рэ ильэсүм Урысыем изэнекъокъу щызэлуклашыгъ «Шинник» ыкы «Ротор». «Шинник» иешлаклоу Алексей Бичковым зэлукІэгъум ия 9-рэ нэгъэулэпэлэгъум «Ротор» икъэлапчъэ лэгудаор дидзагъ, рекорд ыгъеуцугъ.

«Краснодар» Ростов-на-Дону щешлээ Э. Сперциян псынкІэу ыпеклэ ильтигъ, О. Олусегун лэгудаор ритигъ. О. Олусегун къэлапчъэм лэгудаор зидедзэм, стадионым дэт таблом уахтэу къыгъэлъагъоштыгъэр: 8:9. «Краснодар» рекордэу ыгъеуцугъэр къыхэдгъэшызэ, «Ростов» иешлакло зэрэхигъа-

хорэр, медальхэм афэбэнэн зэрильэкъыщтэр дгэшшагъорэр.

Апэ ишьыгъэхэ командэхэм ямызакъо ауж къинхэрэм тынаэ атетыдзагъ. «Урал» итренер шхъяаэу В. Ганчаренкэм къизэриуяаэу, «Урал» мурад инхэр илэх.

Апшъэрэ купым къыхэзныиу «Торпедээр» фаеп, командэм зэхъокынгъэхэр Ѣшклох, зэнекъокъур нахь гъешэгъон мэхъу.

ЧыпІэхэр зэтэгъапшэх

- «Зенит» — 30
- «Ростов» — 25
- «Спартак» — 25
- ЦСКА — 24
- «Краснодар» — 21
- «Шъачэ» — 20
- «Оренбург» — 18
- «Ахмат» — 17
- «Динамо» — 17
- «Пари НН» — 13
- «Кр. Советов» — 11
- «Урал» — 10
- «Факел» — 10
- «Локомотив» — 9
- «Химки» — 8
- «Торпедо» — 6.

«Локомотив» итренер шхъяаэ, спортымкэ директорыр ялэнатэхэм агуягъэшыгъэх.

Я 13-рэ зэнекъокъухэр

14.10 «Ростов» — «Урал»

- «Химки» — «Факел»
- «Торпедо» — «Локомотив»
- «Краснодар» — «Ахмат»
- «Динамо» — «Оренбург»

16.10

- «Кр. Советов» — «Шъачэ»
- «Пари НН» — «Зенит»
- ЦСКА — «Спартак».

**Зэхэзышагъэр
ыкы къыдэзыгъэшыгъэр:**
АР-м лъэпкэ Йоххэм-кэ, ЍэкІыб къэралхэм ашылсэурэ тильэпкээгъухэм адьрялэз зэпхынгъэхэмкэ ыкы къэбар жууцээ иамалхэмкэ и Комитет
Адресыр:
385000
къ. Мыекууапэ,
ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэшыгъэр:
385000,
къ. Мыекууапэ,
ур. Первомайскэр, 197.
Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79
Редакцием авторхэм къайхыэрэ А4-кэ заджэхэрэ тхыапхэу зипчагъэкэ 5-м эмыхъхэрэр ары. Сатырхэм азыфагу I, 5-рэ дэлжээ, шрифтыр I2-м нахь цыкIунэу щытэп. Мы шапхъэхэм адимыштэрэ тхыгъэхэр редакцием зэклегъэкоожых.

E-mail: adyvoice@mail.ru

Зыщаушыхъатыгъэр:
УФ-м хэутын Йоххэмкэ, телерадиокъэтынхэмкэ ыкы зэлтыгъэшыкэ амалхэмкэ и Министерствэ и Темир-Кавказ ЧыпІэгъорышил, зэраушыхъатыгъэ номерыр
ПИ №ТУ23-00916

Зыщыхаутыгъэр
ОАО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекууапэ,
ур. Пионерскэр,
268

**ЗэкІэмкИ
пчагъэр**
4656
Индексхэр
П 4326
П 3816
Зак. 1807

Хэутынм узчыгъэштэхэнэу щыт уахътэр
Сыхыатыр 18.00

Зыщыхаутыгъэхэ
уахътэр
Сыхыатыр 18.00

Редактор шхъяаэр
Дэрбэ Т.И.

Редактор
шхъяаэм игуадзэр
Мэцлээкъо С. А.

Пшъэдэгъыж
зыхыырэ секретарыр
Тхъаркъохъ
А. Н.

